

Eros

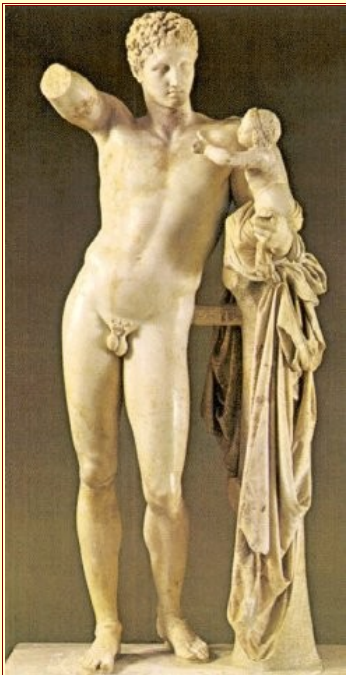
Discurs de Sòcrates-Diotima sobre Eros en el *Convit* 209e-212c de Plató.

Diotima: Potser, Sòcrates, he aconseguit iniciar-te fins aquí en els misteris de l'amor. Però en el que es refereix a l'últim grau d'iniciació i a les revelacions més secretes per a les que no és més que una preparació tot el que acabo de dir-te, no sé si, encara que estiga ben dirigit, el teu esperit podrà elevar-se fins a elles. Però continuaré, sense minvar en res la meva gelosia. Tracta de seguir-me el millor que pugues. El que vol aconseguir aquest coneixement pel camí recte, ha de començar des de jove per buscar els cossos bells. Al principi, si està ben dirigit, no ha d'estimar més que un només, i amb aquest motiu pronunciar belles raons. Però després, ha d'arribar a comprendre que la bellesa que es troba en un cos és germana de la què es troba en tots els altres. En efecte, si cal buscar la bellesa que resideix en l'idea, seria una gran bogeria no creure que la bellesa que resideix en tots els cossos és una i idèntica. I un cop penetrat d'aquest pensament, el nostre home ha de mostrar-se amant de tots els cossos bells i desposseir-se de tota passió que tingui per objecte a un sol com d'una mesquina menyspreable. Ha de considerar després que la bellesa de l'ànima és més preciosa que la del cos, fins el punt que un ànima bella, encara en un cos desproveït d'atractius, basta per atreure el seu amor i les seves cures, i per fer-li pronunciar els discursos més apropiats per fer millor a la joventut. Així necessàriament es veurà obligat a contemplar la bellesa que es troba en les accions dels homes i en les lleis, i a veure que aquesta bellesa és en tot lloc idèntica a si mateixa, i com a conseqüència arribarà a tenir en poca estimació la bellesa corpòria. De les accions humanes, haurà de passar a les ciències per contemplar la seva bellesa, i llavors, en contemplar allò bell en tota la seva extensió, ja no romandrà mai més encadenat com un esclau en el limitat amor de la bellesa d'un jove, d'un home o d'una acció, sinó que es tornarà cap a l'oceà de la bellesa i sadollant els seus ulls amb aquest espectacle, produirà amb inesgotable fecunditat els discursos i els pensaments més magnífics de la filosofia, fins que, vigoritzat i engrandit el seu esperit per aquesta sublime contemplació, ja no perceba més que una ciència: La d'allò bell. Ara, Sòcrates, presta'm tota l'atenció que sigues capaç. Aquell que en els misteris de l'amor s'haja elevat fins el punt en què ens trobem, després d'haver recorregut tots els graus d'allò bell, en arribar al terme de la seva iniciació, veurà de sobte davant els seus ulls una bellesa meravellosa, aquella precisament, oh Sòcrates, que constituïa el fi de tots els seus esforços anteriors: bellesa eterna, increada i imperible, que no és susceptible d'augment ni de disminució, una bellesa que no és bella d'una banda i lletja per un altre, bella per a uns i lletja per a altres; una bellesa que no és sensible com un rostre o una mans, ni corporal. Que no és tampoc ni unes paraules ni uns coneixements, que

Diotima

no resideix en un subjecte diferent d'ella mateixa, per exemple, en un animal, o a la terra, o al cel, o en qualsevol altra cosa; sinó que existeix eternament i absolutament per si mateixa i en si mateixa; de la que participen totes les altres belleses, sense que el seu naixement o la seva destrucció li aportin la menor disminució o el menor creixement, ni la modifiquin en res. Quan, des de les belleses inferiors, l'iniciat s'ha elevat per un amor ben dirigit dels joves fins aquesta bellesa perfecta i comença a entreveure-la, gairebé està a punt d'assolir el fi. Perquè el camí recte cap a l'amor, tant si es segueix espontàniament com si un altre et guia, consisteix a començar per les belleses d'aquest món i elevar-se fins a la bellesa suprema passant, per així dir-ho, per tots els esglaons, d'un cos bell a dos, de dos a tots els altres, dels cossos bells a les ocupacions belles, de les ocupacions belles a les ciències belles, fins que, de ciència en ciència, s'arriba a la ciència per excel·lència que no és una altra que la ciència d'allò bell en si, i s'acabe per conèixer-ho tal

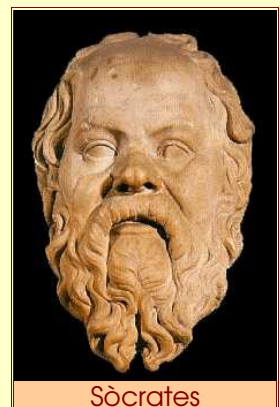

Hermes amb Dionisio

com és en si. El meu volgut Sòcrates, va prosseguir l'estrangera de Mantineia, si hi ha quelcom que li doni valor a aquesta vida, és la contemplació de la bellesa en si. I si ho aconsegueixes algun dia, no et semblaran comparables l'or ni les vestidures, ni els nois i joves bells, la contemplació dels quals ara t'arrabassa fins a tal punt, a tu i a molts altres, que per contemplar constantment els que estimeu, per estar sense parar amb ells, si fos possible, estaríeu disposats a privar-vos de menjar i de beure per passar la vostra vida en la seva companyia i contemplació. Què pensariem d'un home a qui li fora donat mirar la bellesa en si, pura, sense barreja, sense estar revestida de les carns ni dels colors humans ni de totes les vanitats peribles, sinó la bellesa divina en si? Creus que seria una vida miserable tenir la mirada fixa en ella i gaudir de la contemplació i la companyia d'un cert objecte? No creus, al contrari, que aquest home, sent l'únic en aquest món que percep allò bell per l'òrgan mitjançant el qual és perceptible allò bell, només ell podrà produir, no imatges de les virtuts, perquè no s'aplica a les imatges, sinó virtuts vertaderes, perquè en la veritat s'aplica? Així a qui engendra i nodreix la vertadera virtut li correspon ser volgut dels déus. I si algun

home ha de ser immortal, aquest ha de ser-ho.

Sòcrates: Aquestes van ser, el meu volgut Fedre i tots els que m'escolteu, les paraules de Diotima. Elles em van persuadir i alhora jo tracto de persuadir els altres que, per aconseguir un bé tan gran, la natura humana difícilment trobaria un auxiliar més poderós que l'amor. Per això dic que tot home ha d'honrar l'amor. Quant a mi, honro tot el que amb ell es relaciona, i el faig objecte d'un culte particular i ho recomano als altres. I en aquest moment mateix, com sempre faig, acabo de lloar tot el que sóc capaç el poder i la força de l'amor. I ara, Fedre, considera si aquest discurs pot anomenar-se un elogi de l'amor; però si no, dóna-li el nom que vulguis."

Sòcrates